

Copyright © 1900 by the
Library of Congress

EXHIBIT
LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON, D. C.

ΤΙ ΖΗΤΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΙΩΣΙΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΝΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Ιούνιος. (Τού ἀπεσταλμένου συντάκτου μας). Ἀκόμη, δὲν εἶδμεν ἐφαρμοζόμενα τὰ μόνιμα καὶ πάγια μέτρα, τὰ ὁποῖα θὰ σταματήσουν τὴν ληστείαν εἰς τὴν Ἠπειρὸν. Ἡ κοινὴ ἡπειρωτικὴ γνώμη, μετὰ τὴν νευρικὴν ὑπεροδιέγερσιν τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ ἐγκλήματος τῆς Πέτρας, ζητεῖ τώρα τὰ μόνιμα καὶ πάγια μέτρα, τὰ ὁποῖα θὰ φέρουν τὴν ἀσφάλειαν εἰς τὴν Ἠπειρὸν.

Τὰ μέτρα αὐτὰ ἐπεδείχθησαν πολυλίκως. Τηλέφωνοι, φυλάκια, ἐξοπλισμός τῶν χωρικῶν καὶ τῶν ποιμένων μετ' ἐπιστείαν ἐπ' αὐτὰν, ὑπαξιωματικῶν καὶ ἀξιωματικῶν, θέσπισις σκληροτάτων ποινῶν κατὰ τῶν ῥωσοκληπτῶν. Ὑπάρχοντες πολλοὶ οἱ ὁποῖοι θέλουν συντελεσθῆναι καὶ ὁλόκληρον τὴν περιφέρειαν εἰς τὴν ὁποίαν διεπράχθη μία ληστεία, οἰκονομικῶς συντελεσθῆναι. Ἡ περιφέρεια θὰ πληρώσῃ αὐτὴ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἐπῆραν οἱ λησταί. Τὸ σύστημα αὐτὸ, λέγουσιν, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ ἐγένεν ἀφορμὴ νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ληστεία. Ἄλλοι θέλουν συντελεσθῆναι τὴν περιφέρειαν μόνον διὰ τὰς περιπτώσεις ῥωσοκληπῆς. Ἀρκοῦνται εἰς τοῦτο σκεπτόμενοι, ὅτι συνήθως ἡ ληστεία εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ῥωσοκληπῆς.

Διὰ τὸ ὅμως δὲν λαμβάνονται τὰ μέτρα αὐτὰ, τὰ μόνιμα μέτρα δημογραφίας ἀσφαλείας εἰς τὴν Ἠπειρὸν :

Ἡ κοινὴ γνώμη ἐδῶ λέγει ὅτι τὰ μέτρα αὐτὰ δὲν τὰ θέλει ἡ χωροφυλακὴ, καὶ δι' αὐτὸ δὲν λαμβάνονται.

Διὰ τὸ ὅμως δὲν τὰ θέλει ἡ χωροφυλακὴ :

— Διὰ νὰ εὐρίσκηται σὲ κίνησιν καὶ σὲ δουλείαν, ἀπαντᾷ ἡ κοινὴ γνώμη. Τί στάδιον δράσεως θὰ ἔχουν τὰ ἀποσπασματα καὶ οἱ ἀποσπασματόχοι ὅταν ἀπὸ τὴν ὑπαιθρον ἐξαλειφθῇ ἡ ληστεία καὶ ἡ ῥωσοκληπὴ ;

Αἱ ὑποψίαι αὐταὶ τῆς κοινῆς γνώμης κατὰ τῆς χωροφυλακῆς θεοῦ εἶνε ὑπερβολικαί, ἀλλὰ πάντως θὰ ἔχουν κάποιαν βάσιν. Πραγματικὰ ἂν τὸ Κράτος δὲν ἔλαβεν ἕως τώρα πάγια μέτρα πρὸς ἐξάλειψιν τῆς ληστείας, ἂν τὸ Κράτος ἐχτύπησεν ἕως τώρα μόνον τοὺς ληστὰς καὶ ὅχι τὴν αἰτίαν τὴν βγάζουσαν ληστὰς, διὰ τὸ γινώσκοντες τοῦτο φέρει κάποιαν εὐθύνην καὶ ἡ χωροφυλακὴ. Αὕτη εὐθύνη διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὑπαιθρου, αὕτη εἰσπράττει τὴν λήξιν τοιούτων ἢ τοιούτων μέτρων διὰ τὴν παγίωσιν τῆς ἀσφαλείας. Ἐκείνο τὸ ὁποῖον λέμε «Κράτος» εἰς τὴν περίστασιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, δὲν ὑπάρχει καμία ἀμφιβολία ὅτι εἶνε οἱ ἀρχηγοὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς καὶ ἡ ὑπηρεσία χωροφυλακῆς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν.

ΕΝΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΑΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ

Πρόσωπον μὴ ἀνήκον εἰς τὴν χωροφυλακὴν, ἀλλὰ μελετήσαν ἰδιαίτερος τὰ ζητήματα τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰ ἄλλα Κράτη, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπέβαλε τελευταῖος ὑπόμνημα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὸ ὁποῖον ἀναπτύσσεται ὁλόκληρον πρόγραμμα διὰ τὴν ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας.

Κατὰ τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἐκάστη μεγάλη περιφέρεια τοῦ Κράτους, Μακεδονία, Θράκη, Ἠπειρος, Στερεὰ Ἑλλάς κλπ. διαίρεται ἀπὸ ἀπόψεως ἀσφαλείας εἰς τρεῖς κατηγορίας.

Α) Εἰς τὰς πόλεις, κομποπόλεις καὶ πόλιντας.

Β) Εἰς τὰς Κοινότητας.

Γ) Εἰς τὴν κυρίως ὑπαιθρον.

Διὰ τὴν πρώτην κατηγορίαν ὑπεύθυνον ὄργανον τῆς ἀσφαλείας εἶνε ἡ χωροφυλακὴ.

Διὰ τὴν δευτέραν τὰ κοινοτικά συμβούλια, τὰ διάφορα κρατικά ὄργανα τῆς περιφέρειας, χωροφύλακες δηλαδή, ἀγροτικοὶ διανομεῖς, ἀγροφύλακες καὶ οἱ διδάσκαλοι ὁκότη καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ποιμένες.

Διὰ τὴν τρίτην κατηγορίαν οἱ νομάδες ποιμένες, οἱ ἰδιοκτητὰι χανίων καὶ λοιπῶν κέντρων τῆς ὑπαιθρου.

Διὰ τοῦ συστήματος τούτου θὰ καθιερωθῇ νὰ συγκεντρωθῇ εἰς τὰς πόλεις καὶ κομποπόλεις τὰ 314 τῆς ὅλης δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς, δεδομένου ὅτι ἡ ἀσφάλεια τῆς ὑπαιθρου θὰ ἀνοτεθῇ εἰς ἄλλα ὄργανα. Ὅντως εἰς τὰς πόλεις, κομποπόλεις καὶ πόλιντας θὰ δημιουργηθῇ πολλὰ καλλίτερα κατὰ στασις ἀσφαλείας λόγῳ τῆς ἐπαρκειᾶς τῆς δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν εἰς τὰς ἀγροτικὰς κοινότητας, ὑπεύθυνος δι' αὐτὴν ἀρχὴ θὰ εἶνε τὸ κοινοτικά συμβούλια, τὰ ὁποῖα θὰ καταρτίζουσιν κατάλογον τῶν ὑπόπτων στοιχείων τῆς περιφέρειας τῆς κοινότητος.

Τὰ οὕτως ὑπεύθυνα κοινοτικά συμβούλια θὰ ἔχουν ὑπὸ τὴν ἐπιστείαν τῶν τοῦς ἀγροτικοὺς διανομεῖς, ἀγροφύλακας, ποιμένας, οἵτινες θὰ δηλωθῶν.

Διὰ τὴν τρίτην κατηγορίαν, τὴν κατηγορίαν τῆς ἀσφαλείας εἰς τὴν ποιμενικὴν ὑπαιθρον, θὰ ἐπιδιώκωμεν τοὺς νομάδας ποιμένας, οἱ ὁποῖοι θὰ συνεργάζονται μετὰ τὰ κοινοτικά συμβούλια. Ἐπὶ τῶν ὅμως τῶν ποιμένων θὰ ἔχωμεν ἄνδρας τῆς χωροφυλακῆς.

Πλὴν τῶν μέτρων τούτων θὰ διατεθοῦν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὑπαιθρου, τὸ 1/4 τῆς δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς, ἡ ὁποία θὰ εἶνε τρώγον τινὰ ὃ κινήτος σύνδεσμος εἰς τὸ ἔξω δίκτυον τῆς ἀσφαλείας, καὶ τὸ ἐλάχιστον ὄργανον. Πειραμαμένοι ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ δεδογματούχοι θὰ εἶνε ἀρχηγοὶ τῶν ἀποσπασμάτων τούτων, ὁλίγης ἀλλοῦς τῆς δυνάμεως εἰς ἄνδρας ἕκαστον.

Πλὴν τῶν μέτρων τούτων τὸ ὑπόμνημα, μακρότατον καὶ ἀναλυτικώτατον, ὁμιλεῖ περὶ ἐγκαταστάσεως τηλεφώνων, διὰ τῆς βοηθείας καὶ τῶν κοινοτήτων περὶ συστάσεως μονίμων φυλακίων εἰς ἐπίκαιρα σημεία, καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῶν ἀναγκαστῶν ἐπὶ ζητημάτων διαταραχῆς τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἀποδοτικοποιουμένου τοῦ σήμερον ἐφαρμοζομένου πολυπλόκου συστήματος.

Αὕτη εἶνε εἰς γενικὰς γραμμὰς ἡ βάσις τοῦ ὑποβληθέντος ὑπομνήματος. Βάσις λογικὴ, πρακτικὴ, ἀνέξοδος, φέρουσα οἰκονομίαν εἰς τὸ Κράτος καὶ δημιουργοῦσα πραγματικὴν ἀσφάλειαν. Λέγω δημιουργοῦσαν πραγματικὴν ἀσφάλειαν, διότι τὸ σύστημα τὸ ὁποῖον προτείνεται, εἶνε σύστημα ἀνάγκης, σύστημα βγαλμένο ἀπὸ τὰ πράγματα. Οἱ ἀναγνώσται τῆς «Βραδυνῆς» πιστεύω νὰ θυμούνται ἄλλως τε ὅτι εἰς τόσας περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ὑποφαινόμενος ἔτυχεν νὰ γράψῃ περὶ παγίων μέτρων διὰ τὴν ἐμπέδωσιν τῆς ἀσφαλείας, ὀνόλογα μέτρα ὑπεδείκνυνε. Μέτρα τὰ ὁποῖα ἔβγαιναν ἀπὸ τὴν ἐπιτόπον ἐρευνᾶν καὶ ὑπεδεικνύοντο ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς ληστοπλήκτους πληθυσμούς.

Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

ΟΙ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΙ Γυμνασίου ἐξασφαλίσουν τὴν ἀσφαλίαν τῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καταρτιζόμενοι εἰς τὸ εἰδικὸν φροντιστήριον ΓΚΑΣΤΗ-ΟΚΤΑΠΟΛΑ καθηγητῶν, Στοιβάρα 7. Οἱ ΜΑΘΗΤΑΙ δι' εἰσιτηρίους κλπ. Ἐξετάσεις ἐν τοῖς Γυμνασίοις εἰς ἴδια τμήματα.

ΚΑΜΜΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ ΧΕΙΡΟΤΕΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΤΙ ΘΑ ΕΠΑΓΙΩΝΕ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ

— Ἡπειρός καὶ δημοσία ἀσφάλεια ! μᾶς εἶπεν ὁ σωφὲρ ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὰ Γιάννενα μᾶς μετέφερε εἰς τὴν Βοστίνα τοῦ Πωγωνίου. Μόνο τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μὴ ζητᾶτε, κύριε, ἀπὸ τὴν Ἡπειρόν.

Καὶ ὅμως μόνο τὸ πρᾶγμα αὐτὸ, περισσοῦ τερο ἀπὸ ἕτι ἄλλοτε ἄλλο, περισσότερον ἴσως καὶ ἀπὸ τοῦς δρόμους ζητοῦν σήμερον οἱ Ἡπειῶται.

Ἀσφάλεια εἰς κανένα μέρος τῆς Ἡπείρου δὲν ὑπάρχει. Οἱ λησταί, οἱ φρυδιῶκοι, οἱ ληστομυῖδοι, οἱ ληστοκλέπται, οἱ κακοποιοὶ οἱ ὅποιοι σὲ ἀνεκρίνα στυγὴ γίνονται λησταὶ καὶ ὅλοι τὸν ἄλλο καὶ ὁ κανὼν τὸν παλαιόν εἶνε παντοῦ τῆς Ἡπειρωτικῆς γῆς. Αἱ περὶ φέρονται τῶν Ἰωαννίνων, τῶν Κορινθίων, τοῦ Ζαγορίου, τῆς Κονίτσας, τοῦ Πωγωνίου, τῶν Φιλιατῶν, τοῦ Σουλίου, τῆς Παραμυθίας, τῆς Φιλιππιάδος, εἶνε ληστοκαὶ καὶ ληστοκλέπται, περισσότεροι. Μετὰ γιλιόμιστα ἔξω ἀπὸ τὴν Πρέβεζαν, λίγα γιλιόμιστα ἔξω ἀπὸ τὰ Γιάννενα κυβερνοῦν τὸν τόπον οἱ λησταὶ καὶ οἱ κακοποιοί.

Τὸ ἀνδράγατον περιεχόμενον τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ παῦ μᾶς μετέφερε στὴ Βοστίνα εἶνε τρομοκρατικὴ μισὴν ὥρα ἔξω ἀπὸ τὰ Γιάννενα.

— Ἦνε νὰ παίρνωμε λεπτὰ μαζί μας ; Ἦνε κάποιος μικροεμπορῶκος τοῦ Πωγωνίου. Νὰ καὶ αὐτὸ παραθέτει τὸ ἐμπόσιον στὴν Ἡπειρόν. Κανένας ἐμπόρος δὲν ἐμπιστεύεται νὰ πάσῃ λεπτὰ μαζί του.

— Πῶς γίνεται λοιπὸν τὸ ἐμπόριον ;

— Τί ἐμπόσιον νὰ γίνεται ; Ὁ κόσμος ὅσος ὑποεῖ κατεβαίνει καὶ ἀνοίγει μόνος τοῦ στὰ Γιάννενα γῆνον τοῦ τοῦ χρειάζεται. Αὐτὸ εἶνε τὸ ἐμπόριόν μας.

ΠΑ ΤΟΥ ΛΗΣΤΕΙ Ι

Μισὴν ὥρα αὐτοκινήτικη ἔξω ἀπὸ τὰ Γιάννενα στὸ ὄρειον ἔξω γιλιόμιστρο, στὴν τοποθεσίαν ποῦ λέγεται Καρὸς εἶχαν γίνῃ τελευταία δυὸ ληστεῖαι νῆξεναι. Ἡ μὲν πάλιν σχεδὸν ἀπὸ τὴν ἄλλην. Τῆς πρώτης ληστείας θύματα ἦσαν εικοσιπέντε στρατιῶται ποῦ κατέβαιναν μὲ δύο αὐτοκίνητα στὰ Γιάννενα. Οἱ λησταὶ ἦσαν μόνον δύο. Ἐσταμάτησαν τὰ αὐτοκίνητα, ἐπῆραν τὰ ὅπλα τῶν στρατιωτῶν καὶ τοὺς ἔκριναν σωματικὴν ἔρευναν. Δὲν τοὺς ἄφησαν, ὅπως μᾶς εἶπεν ὁ σωφὲρ, αὐτὲς δεκαοκτὼ.

Τῆς δευτέρας ληστείας θύματα ὑπῆρξαν οἱ ἐπιβάται ποῦ κατέβαιναν μὲ τὰ αὐτοκίνητα ἀπὸ τὸ Πωγόνι καὶ ἀπὸ τὴν Κόνιτσαν. Οἱ ἐμφανισθέντες πάλιν λησταὶ ἦσαν δύο καὶ ἐνήργουν μέσα στὸ δημόσιον δρόμον σὺν νὰ ἐνήργουν στὸ σπίτι των. Μὲ ἡσυχία καὶ μὲ τὸ πάσσο τοὺς ἐναῖνα αὐτοκίνητο ποῦ κατέβαινε πρὸς τὰ Γιάννενα τοῖς ἐτάσσον νῆξαι μισήν. Οἱ ἐπιβάται ἐφύγαντο καὶ τὸ περιεχόμενον μετεβίβαντο εἰς τὴν τσάντα τῶν ληστών. Πέντε αὐτοκίνητα καὶ σαράντα ἄλλα ἐλκυστήρια ἔτσι. Οἱ λησταὶ ἐπῆραν καὶ τὰ χαρμῆματα τῶν γυναικῶν. Ἐνὸς σωφὲρος ὁ ὁποῖος ἀπεπειρώθη νὰ φύγῃ μὲ τὸ αὐτοκίνητόν του ἐτρομακτίσθη ἐπικινδύνως ἀπὸ μὴ σφάρα τῶν ληστών.

Ἐξω ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Φιλιππιάδος ὅλοι λησταὶ τελευταίως πάλιν συνέλαβαν καὶ ἐλκυστήσαν μὴ δυάδα ἀτόμων. Εἰς τὸ Ζαγόρι οἱ ληστεῖαι εἶνε συνεχεῖς καὶ οἱ ξενитеυμένοι Ζαγορίσιοι ὄχι μόνο φοβοῦνται νὰ γυρίσουν στὰ χωριά των ἀλλὰ, ἐπειδὴ οἱ αἱ γυναῖκες των, οἱ τέκνα των εἶνε ἀσφαλὴ στὰ Ζαγόρια, τοὺς σπῆλνουν τὰ νοσήματα καὶ φεύγουν ἀπὸ τὰ Ζαγόρια. Ἡ ἐξήμισις τῶν σαραντατεσσάρων χωριῶν τοῦ Ζαγορίου ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως ἀσφαλείας εἶνε περισσοῦ τερο ἀπὸ τσαντὴ. Οἱ Ζαγορίσιοι ἐγκαταλείπουν τὰ χωριά των σὺν γυναίξαι καὶ τέχνους καὶ δὲν ἐπιστρέφουν σὺν τῷ τόπῳ των.

Ὁ τῶς πολυσύχναστος ἀμαξήτος δρόμος Πρεβέζης—Ἰωαννίνων δὲν εἶνε καὶ αὐτὸς διόλου ἀσφαλής. Ἄν εἶνε μάλιστα διόλου ἀσφαλής. Περισσότερα τῶν πενήντα αὐτοκινήτων ἐπιβατικὰ καὶ φορτηγὰ ἀνεβοκατεβαίνουν τὸν δρόμον Πρεβέζης—Ἰωαννίνων τὴν ἡμέραν. Μετὰ ὅμως ἀριστερῶς ἐπίσης κάθονται περὶ τὸν δρόμον αὐτόν, καὶ εἶνε καὶ οἱ ἀμαξιώτες μὲ τὰ μολάκια, καὶ εἶνε καὶ οἱ πῆρ ποῦ περνοῦν ἀπὸ χωριὸν σὲ χωριὸν. Ὁ δρόμος Πρεβέζης—Ἰωαννίνων ἐν τούτοις,

μὲ ὅλον τὸ πολυσύχναστον του, μὲ ὅλην τὴν κίνησίν του δὲν εἶνε διόλου ἀσφαλής. Ληστεῖαι ἔχουν γίνῃ καὶ γίνονται τακτικὰ μέσα στὸν δρόμον, καὶ οἱ σωφὲρ εἶνε τρομοκρατικῆς φύσεως. Τὰ αὐτοκίνητα ἐργάζονται μόνο τὴν ἡμέραν. Τὴν νύκτα οἱ σωφὲρ πολὺ δύσκολα ρυθμικινδυνεύουν νὰ κατεβῶν στὴν Πρέβεζαν ἢ νὰ ἀνεβῶν ἀπὸ τὴν Πρέβεζαν στὰ Γιάννενα. Οἱ ἐπιβάται ποῦ κατεβαίνουν στὴν

Πρέβεζαν γὰρ νὰ ταξειδεύουν ἀποστολῶν καὶ ὑφίστανται ἔτσι ἐκτὸς τοῦ μαρτυρίου τοῦ τρόμου καὶ τοῦ χασομέρι καὶ τὰ ἔξωδὰ τῆς παραμονῆς μᾶς νύκτας παραπάνω στὴν Πρέβεζαν. Ἄν ὑπῆρχεν ἀσφάλεια τὰ αὐτοκίνητα θὰ ἐφαιγαν νύκτα ἀπὸ τὰ Γιάννενα, θὰ ἐσθάναν ἐμμερῶματα στὴν Πρέβεζαν καὶ οἱ ἐπιβάται θὰ ἐπεβίβαντο ἀμέσως στὸ βατόρι καὶ θὰ ἐφαιγαν ἀμέσως. Μὲ τὸν φόβον ὅμως τῶν σωφὲρ νὰ ταξειδεύουν τὴν νύκτα τὰ δρομαῖα τῶν αὐτοκινήτων γίνονται τὴν ἡμέραν. Ἔτσι οἱ ἐπιβάται κατεβαίνουν χωρὶς νὰ ἀτάχῃ λόγος τὴν ἡμέραν στὴν Πρέβεζαν. Λιανικτεροῦν ἐκεῖ καὶ περιμένουν τὴν ἄλλην ἡμέραν νὰ νὰ φύγουν.

Ἀλλὰ στὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἡπείρου ἡ ἔλλειψις ἀσφαλείας εἶνε ἀκόμη πλεονέκτημα.

Θέλετε νὰ πᾶτε στὸ Σούλι, στοὺς Φιλιάτες, στὴν Παραμυθιά, μέσα στὰ χωριά τῆς Φιλιππιάδος, μέσα στὰ χωριά τῆς Κονίτσας, τοῦ Πωγωνίου, ὅλοι σὺν ἐμποδίζονται.

— Δὲν σὺν σινιστοῦμε αὐτὴ τὴν περιπέτεια. Δὲν ἀκούσατε ἀπὸ τόσα στόματα στὴν Πρέβεζαν ἢ στὰ Γιάννενα.

Τώρα τελευταίως οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν οἱ ὅποιοι μετέβαινον εἰς τὰς περιουσίας Παραμυθίας καὶ Φιλιατῶν νὰ ἐξετάσουν τὸ ζήτημα τοῦ ἀνταλλάξιμου ἢ μὴ τῶν Μουσουλμάνων τῆς Ἡπείρου ἐχρησίσθησαν τὴν συνοδείαν στρατιωτικῆς δυνάμεως τοῦ σιναγῆματος Πρεβέζης. Ὁ Βόρσον ἔταν πρὸς ἐνῆς καὶ περισσότερον αἰδῶνος ἐπερνοῦσε τὴν Ἡπειρόν εἶχεν ὀλιγότερη συνοδείαν διὰ ἀσφαλείαν του τῆς φρουρᾶς τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶχαν τώρα οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν ταξειδεύοντες εἰς τὴν Ἡπειρόν.

ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ ΜΕΣΑ ΣΕ ΜΙΣΟ ΜΗΝΑ

Ἐπὶ Τουρκίας ἡ ἀσφάλεια εἰς τὴν Ἡπειρόν ἦτο ἀπείρως καλλιτέρα. Ἡτι, ἐν σχέσει μὲ τὴν σημερινήν, ἰδεώδης. Τοῦλάχιστον δὲν ἔπαιναν οἱ λησταὶ μέσα σὲ ὅλην τὴν, ὅπως γίνεται σήμερον εἰς τὰ Ζαγόρια, νὰ πᾶν μέσα μὲ τὸν κόπον. Εἰς τὴν Ἀλβανίαν, καθὼς μὲ δεβαιῶνουν οἱ σωφὲρ τῶν Ἰωαννίνων, ποῦ ταξειδεύουν τακτικὰ σὴν γειτονικὴν χώραν, ἡ ἀσφάλεια εἶνε ἀπολύτως καλλιτέρα ἀπὸ ὅτι εἶνε σήμερον.

— Ταξειδεύουμε στὴν Ἀλβανίαν, λένε οἱ σωφὲρ, καὶ ἔχουμε τὴν καρδιά μας σὴν θέσιν τῆς.

Πῶς θὰ στερεωθῇ ὅμως ἡ ἀσφάλεια εἰς τὴν Ἡπειρόν;

Ἦνε δρόκοιο τὸ καθόρθωμα;

Ἔμεις τοῦλάχιστον νομίζουμε διὰ δὲν πρόκειται οὔτε νῦν περὶ καθορθώματος.

Οἱ Τούρκοι ἐφήρμοζαν συχνὰ μίαν μέθοδον, ἡ ὁποία ἐδίδο δαυμάσια ἀποτελέσματα. Ὅταν δὲν καθόρθωναν τὰ παγιδεύον τὴν ἀσφάλειαν σὲ μὴ περιμέτρια, ὥπλιζαν τὴν ἴδιαν τὴν κατοποιοῦ περιφέρεια.

Εἰς τὴν Ἡπειρόν κακοποιοὶ καὶ λησταὶ εἶνε οἱ ποιμενικοὶ πληθῆμοι. Τὸ Κράτος ἀρτεῖ ἐπομένως, γὰρ νὰ στερεωθῇ τὴν ἀσφάλειαν, νὰ ὀπλίσῃ τοὺς ἴδιους τοὺς ισοπληθεῖς. Νὰ χορηγῇ τὴν Ἡπειρωτικὴν ὕπαιθρον κατὰ τοσλιγκάτα, νὰ ὀπλίσῃ τὰ τοσλιγκάτα καὶ νὰ κηρύξῃ τὸν στρατιωτικὸν νόμον κατὰ τοσλιγκάτα. Τὰ ὅπλα τὰ ὅποια θὰ δοθῶν εἰς τοὺς τοσλιγκάδες θὰ εἶνε ὅπλα τοῦ Ἀρμενίου, ὅπλα στρατιωτικά.

Τὰ τοσλιγκάτα, ὀπλισμένα πλέον καὶ ὁπλισμένα, ὡς εἶπομε, στρατιωτικῶς, δὲν θὰ ἔχουν κανένα φόβον γὰρ νὰ ἀναγκάζονται νὰ ὑποτάσσονται τοὺς λησταῖς, καὶ οἱ ἴδιοι οἱ τοσλιγκάδες θὰ τὸ ἀνταλλάτουν διὰ μισοποσὶν νὰ κάνουν τὸν ληστήν ἢ τὸν κακοποιόν. Τὸ τοσλιγκάτο θὰ πληροῖν μὲ τὴν περιουσίαν του, μὲ τὰ ποῖνιά του τὴν ζημίαν ἀπὸ τὴν ληστεία ποῦ ἔγινε εἰς τὴν περιοχὴν του. Οἱ ἐπεύθυντοι τοσλιγκάδες εἰς τὴν περιφέρεια

ρειαν τῶν ὁποίων ἔγινε κάποια ληροία ἢ
κάποια διατάραξις τῆς τάξεως, θὰ εἰσά-
γωνται εἰς τὸ Στρατοδικεῖον ἐπὶ παραβάσει
ἢ ἀμελείᾳ τοῦ στρατιωτικοῦ τὸν καθήκοντος.

Αὐτὸ εἶνε τὸ ἀπλὸ, τὸ ἀλύουσι, τὸ τε-
λείως εὐκόλο καὶ ἀνέξοδο μέτρο, διὰ τὴν
δημιουργίαν ἀσφαλείας εἰς τὴν "Ηπειρον,
ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἄλλη λησιτόληκτον Ἑλ-
λάδα.

Μέσα σὲ δεκατέντε ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐφαρ-
μογῆς του ἡ ληροία ἐξαφανίζεται. Ἡ ἀ-
σφάλεια τελείως ἀποκαθίσταται.

Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Πάγκαλος, ὁ ὁποῖος
ἔδειξε τόσο ενδιαφέρον τελενταίως διὰ τὴν
"Ηπειρον, πιστεύομεν θὰ δά ἦτο δυνατόν
νὰ ἐξετάσῃ τὴν... τουρκικὴν ἀγὴν μέθοδο.

Κ. ΦΑΥΤΑΪΤΣ

νταλ
"Ηπεί
απιο
βέξης.
ότερον
λινῶτε
ουῶ
ίαν εἰ
ωνίας
"Ηπει-

"Η-
2, ἐν
ουά-
ἀ σί-
νδρια,
Εἰς
οἱ

ΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟΥ κ. ΓΙΑΜΑΡΕΛΟΝ

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΚΑΝΝΙΝΑ, 28 Ιουλίου. (Τοῦ ἀπεσταλμένου συντάκτου μας).— Συνησθησὶ λοιπὸν καὶ πάλιν ἡ Γενικὴ Διοίκησις Ἡπείρου περιλαβούσα εἰς τὴν γεωγραφικὴν δικαιοδοσίαν τῆς καὶ τὸν νομὸν Ἀρτης, ἐκτὸς τῶν νέων νομῶν Ἰωαννίνων καὶ Πρεβέζης, καὶ ἐνα ἀπὸ τὰ ὄνεια τῶν Ἡπειρωτῶν ἐξεπληρώθη. Θὰ ἀποδώσῃ ὅμως ἡ Γενικὴ Διοίκησις τοὺς καρποὺς τοῦς ὁποίους ζητοῦν ἢ περιμένουν ἢ εἶνε δίκαιον νὰ περιμένουν οἱ Ἡπειρώται :

Τὸ πρόβλημα εἶνε μεγάλο διότι ἂν καὶ τὴν φερόν αὐτὴν ἡ Γενικὴ Διοίκησις Ἡπείρου δὲν ἀποδώσῃ καρποὺς δὲν εἶνε ἀπίθανον οἱ ἴδιοι οἱ Ἡπειρώται νὰ ζητήσουν τὴν κατήργησίν της. Τὸ ζήτημα ὅμως τῆς δράσεως τῆς γενικῆς διοικήσεως δὲν εἶνε ἐπιμελὲς μόνον καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ ἐλαττωματικὸν τῶν ἐλληνικῶν γενικῶν διοικήσεων. Εἶνε ζήτημα σχετικὸν μὲ τὸ κέντρον, εἶνε ζήτημα διὰ τὰς πλείους περιπτώσεις κέντρον. Ἡ γενικὴ διοίκησις μπορεῖ νὰ ἐργασθῇ βέβαια καὶ μόνη τῆς καὶ νὰ ἀποδώσῃ πραγματικὰς καρποὺς εἰς ἕνα τόπον, ἀλλὰ τὸ περιθώριον τῆς δράσεώς της περιορίζεται συνήθως ἀπὸ τὸ κέντρον. Ἡ ἐργασία της δυσχεραίνεται καὶ στενεύεται πολλὰ ὡς ἀπὸ τὸ συγκεντρωτικὸν μας σύστημα τὸ ὁποῖον δίνει τὰ χεῖρα τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ, τοῦ μονιῶν τὰ μέλη καὶ δὲν τὸν ἀφίνει νὰ δράσῃ.

Ὁ νέος γενικὸς διοικητὴς Ἡπείρου κ. Γιαμαρέλος εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μὲ δεχθῇ εἰς δημοσιογραφικὴν ἀγοράσιν καὶ νὰ μοῦ ἐκθέσῃ μὲ ἀπὸλυτον εὐλαρίαν ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τὰς ἀντιλήψεις του. Ὁ κ. Γιαμαρέλος δείχνει πραγματικὸν ἐνθουσιασμόν καὶ ἀγάπην γιὰ νὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ τῆς Ἡπείρου, ἀλλὰ ἐννοεῖ πρὸ πάντων νὰ ἔχῃ τὰ χεῖρα του ἐλεύθερα εἰς τὴν ἐργασίαν του. Θέλει δικαιοδοσίαν δράσεως τὴν ὁποίαν ἀτυχῶς διὰ πολλὰς περιπτώσεις δὲν ἔχει.

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Μὲ τὸ ἐγκλημα τῆς ληστείας εἰς Πέτρας ἀπεδείχθη διὰ πολλοστήν φερόν ἡ ἀνεπάρκεια ἢ ἡ κακή ποιότης τῶν ὁργάνων τῆς χωροφυλακῆς. Ὁ τόπος μὲ τὸν ὁποῖον εἰς ἀντιποιοῖον γὰρ Μακρυγιάννης καὶ οἱ ὑπὲρ αὐτὸν ἐπέβησαν εἰς τὴν Ἡπειρωτικὴν ὑπαίθετον, μεταβαλόντες αὐτὴν εἰς τόπον ὁρειῶν καὶ κλεισμάτων, ἡ χρονία ἀνεπάρκεια τῶν εἰς τὴν τήρησιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἡ ποῦ τοῦ ἐγκλήματος φίλα διακρίνον ἀστυνομικῶν ὁργάνων μὲ τοὺς Ρεντζαίους, ἡ προχθεσινὴ ἀκόμη κράτησις τοῦ ὑπομοιράρχου Τριανταφύλλου ὡς ὑπόπτου καὶ αὐτοῦ συνεργασίας ἐκ τῶν ὁσέων εἰς τὸ ἐγκλημα τῆς Πέτρας—ἡ συνεργασία καθ' ἑμᾶς δὲν φαίνεται δεδωμένη ἀκόμη ἀλλὰ γενικῶς ἡ διοίκησις τοῦ Τριανταφύλλου δείχνει τὸ κάλλιστον ποιοτικὸν ἐλλείπον του—ὅλα αὐτὰ καὶ τόσα ἄλλα δείχνουν ὅτι τὰ ὄργανα τῆς δημοσίας ἀσφαλείας τῆς Ἡπείρου πρέπει ν' ὑπαρξοῦν καὶ ὑπὸ καλὸν πολιτικὸν ἔλεγχον. Τὸν ἔλεγχον τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ. Ὁ κόσμος θεωρεῖ πλεον καὶ πολλὸ δίκαιος εἰς τὴν χωροφυλακίαν, καὶ μάλιστα ἀποδοῦν καὶ φρονεῖ ἐδῶ ζητοῦσαι τὴν ἀνάθεσιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας τῆς ὑπαίθετον εἰς σῶμα πολιτοφυλακῆς αποτελούμενης ἀπὸ χωριστὰς δοκιμασμένης ἐντιμότητος καὶ σωματικῆς ἱκανότητος.

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ψυχολογικὴν ἀνεπάρκειαν ἢ ὁποῖα ἐδημιουργήθη κατὰ τῆς χωροφυλακῆς, ἀνεπάρκειαν δικαιοδοσιμὴν ἀπὸ τὰ πράγματα, πολλὸ δίκαιον εἶνε ὁ γενικὸς διοικητὴς Ἡπείρου νὰ σκέπτεται ὅτι χωρὶς νὰ ἔχῃ δικαιοδοσίαν τινὰ ἐπὶ τῆς χωροφυλακῆς, ἢ ἀποστολὴν του ἐδῶ θὰ εἶνε περισσότερον τυπικὴ παρὰ οὐσιαστικὴ.

Πραγματικὰ διὰ τὴν Ἡπείρου τὸ κυριώτερον ζήτημα σήμερον, τὸ πρῶτον ζήτημα εἶνε τὸ ζήτημα τῆς ἐμπειρίας τῆς δημοσίας ἀσφαλείας. Δημοσία ἀσφάλεια ὅμως δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ εἰς τὴν Ἡπείρου ἂν ἡ μετακίνησις, ἂν ἡ μεταθέσις τῶν ὁργάνων τῆς ἀσφαλείας τῆς Ἡπείρου ἐξαορτάται ἀπολύτως ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ ὄχι καὶ ἀπὸ τὸν γενικὸν διοικητὴν.

Αὕτη εἶνε ἡ ἀντίληψις τοῦ κ. Γιαμαρέλου, ἀντιλήψις δικαιοδοσιμὴ ἀπὸ τὰ πράγματα. Πρὸς τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν θὰ ἐπρεπε νὰ συμφωνήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν, ἂν θὰ ἤθελε νὰ ἀρχίσῃ ἡ Γενικὴ Διοίκησις Ἡπείρου ἀποδίδουσα ὠφελιμότητα πραγματικὴν καὶ ὄχι σκιώδη.

Τὸ 27ον ἀρθρον τοῦ Διατάγματος περὶ καθορισμοῦ Δικαιοδοσίας τῶν Γενικῶν Διοικητῶν ἀναγράφει :

«Ὁ Γενικὸς Διοικητὴς δύναται ἐνεργῶς ἐπικουρῶν ἐπιχειρησιακὸν περὶ πώσεων καὶ ἀπολύτων ἀνάγκης νὰ ἐνεργήσῃ προσωρινὰς μετακινήσεις ἀξιωματικῶν, ἀνθυλασπιστῶν καὶ ὁπλῶν τῆς χωροφυλακῆς. Ἀνακοινῶν δὲ ἀμέσως τὰς τοιαύτας μεταθέσεις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τὴν Ἀνωτέραν Διοίκησιν χωροφυλακῆς».

Ἀλλὰ τὸ ἀρθρον τοῦτο τοῦ Διατάγματος τῆς δικαιοδοσίας τῶν γενικῶν διοικητῶν κατηργήθη ἤδη διὰ τοῦ νεωτέρου ὁργανισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς, οὗτο δὲ ὁ γενικὸς διοικητὴς συμβουλευτικῶς μόνον δύναται νὰ δράσῃ ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τῆς περιφέρειας του. Ὁ κ. Γιαμαρέλος ζητεῖ τὴν ἐπαναφορὰν ἐν ἰσχύϊ τοῦ ἀρθρου τοῦτο διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ τῆς ἐμπειρίας τῆς ἀσφαλείας εἰς τὴν Ἡπείρου. Διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ τοῦ πρώτου πράγματος κυρίως τοῦ ὁποίου ἔχει ἀνάγκην ἡ Ἡπείρος.

ΤΟ ΤΑΜΕΙΟΝ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

Μετὰ τὴν ἀσφάλειαν ἡ ὁδοποιΐα. Τὰ δύο αὐτὰ ζητήματα ἀποτελοῦν τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον τῆς Ἡπείρου. Τὸ καλὸ ἢ τὸ κακὸν τῆς.

— Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ποὺ ἤλθα εἰς τὴν Ἡπείρου, μὰς λέγει ὁ κ. Γιαμαρέλος, ἔστρεψα ὅλην τὴν προσοχήν μου εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀσφαλείας καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς συγκοινωνίας. Διὰ τὸ πρῶτον σὰς ἐξέθεσα ἤδη τὰς ἀπόψεις μου. Διὰ τὴν ὁδοποιΐαν σὰς λέγω ὅτι χωρὶς εἰδικῶν ταμείων ὁδοποιίας περὶ δύσκολα νὰ ἀποκτήσῃ δρόμους ἡ Ἡπείρος. Τὸ ταμεῖον ὁδοποιίας τὸ ζητεῖ ὅλη ἡ Ἡπείρος καὶ ὑπὲρ τῆς ἰδρύσεώς του, τῆς ταξίσεως ἰδρύσεώς του θὰ ἐργασθῇ μὲ ὅλην μου τὴν δύναμιν. Μὲ ἐλαφρὸν εἰδικὴν φορολογίαν, τὴν ὁποίαν οἱ ἴδιοι οἱ Ἡπειρώται ζητοῦν, θὰ δυνηθῇ νὰ συσταθῇ καὶ νὰ προικοδομηθῇ τὸ εἰδικὸν τοῦτο ταμεῖον μὲ τὸ ὁποῖον καὶ αἱ μεγάλαι συγκοινωνιακαὶ ἀσθηταὶ Ἰωαννίνων—Ἡγουμενίστης, Ἰωαννίνων—Μετσόβου—Καλαμπάσας, Ἰωαννίνων—Ζαγορίου—Γρεβενῶν θὰ γίνωνται καὶ αἱ μεταξὺ τῶν κοινοτήτων τοπικώτεροι ἀσθηταὶ. Χωρὶς εἰδικῶν ταμείων ὁδοποιίας τὸ Κράτος πολλὰ δύσκολα θὰ κἀν τὰ ἔργα αὐτὰ καὶ φαίνεται ὅτι τὸ πρᾶγμα αὐτὸ πολὺ καλὰ τὸ ἔχουν τώρα ἐννοήσει οἱ Ἡπειρώται».

Τὸ ζήτημα τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τὸ ζήτημα τῆς ὁδοποιίας πολλὸ ὁρθῶς, ὅπως βλέπετε, ἔθεσεν ὁ κ. Γιαμαρέλος ὡς πρωτεύοντα ζητήματα τῆς ἐνταῦθα ἀποστολῆς του. Καὶ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου ὅμως ἡ ἐντολή πρὸς ὁρμήσιν ἐξαορτάται ἀπὸ τὸ κέντρον. Τὸ κέντρον ἐπομένως πρέπει νὰ δείξῃ ὅλην τὴν ἀγαθὴν του διάθεσιν ὄχι ἐναντὶ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως πλεον ἀλλὰ ἐναντὶ τῆς Ἡπείρου, δίδον

δικαιο
σφαλ
δημο
σεως
πράγ
νεται
πειρ